

Møguleikin væl størri fyri ódýrari útstykkning

11. september samtyktu Tórshavnar Uttanbyggjar bygdarráð og Tórshavnar býráð — bæði við stórum meiriluta — sáttmála millum kommununum um samvinnu, sáttmála millum kommununum um umskipan av kommunumarki og ein sáttmála millum Tórshavnar kommunu og bygðirna, Høvik og Hvitanes kallaður skjal I.

Við teirri fortreyt, at Føroya Landsstýri góðkennir hesar samtyktir, so er tann parturin av Tórshavnar Uttanbyggjar kommunu, sum fevnir bygðirna Høvik og Hvitanes, lagdur saman við Tórshavnar-Kaldbaks kommunu, soleiðis at alt økið nú er samanhangiandi.

1. januar 1977 vórðu Kaldbaks kommuna og Tórshavnar kommuna formelt ein kommuna, og nú er við nevndu fortreyt Landsstýrisins alt økið frá Sandá í suðri til Jökilsgjógv-Vatndalslegg í norði ein samanhangiandi kommuna.

Tað, ið her er hent, er stórir fyrirminur fyri allar partar innan økið. Tað verður her ógjørligt at

nevna allar teir fyrirminur, sum standast av hesari sameining, og tí skal eg bert koma inn á nakrar av teimum.

Í gomlu Tórshavnar kommunu búðu sløk 12 túsund fólk á litlum øki við litlari strond, so her vóru móguleikarnir fyri skilagóðari íbúðar- og havnarplanlegging ikki lættir at nýta. Mest sum øll jørð, ið liggur høgligt fyri til útstykkning, er á privatum hondum, annaðhvørt sum ogn ella í sátt-sáttmálabundnum leigumáli, og tí er tungt at arbeiða við útstykkningum. Hin privati orkar ikki at útstykkja, um hann skal uppfylla allar skyldur, ið fylgja við, og kommunan orkar heldur ikki at keypa til tann pris, sum so við og við hevur vundið seg upp. Nú er økið vorðið størri, og meiri er á almennum hondum, og tí er móguleikin væl størri fyri ódýrari útstykkning. Strondin í gomlu Tórshavnar kommunu var frá Sandagerðsvík, har Sandáin kemur í havið og til Boðanesgjógv, har Høydalsáin kemur í havið. Nú er

strondin frá sama staði her suðuri og heilt norðuri til nevndu Jökilsgjógv. Kaldbakskommuna var litil kommuna, hvat fólkatali viðvíkur, men stór hvat øki viðvíkur. Kaldbaksfjørður við Kaldbak, Kaldbaksbotni og Sundi gevur stórar móguleikar hjá einari stórari kommunu, men fyrrverandi Kaldbaks kommunu kundi ikki orka einsamøll at gera nakað nevnuverdukt her. Fyrst eftir samanleggingina varð farið undir at gera vegasambandi millum Kaldbak og Tórshavn, bæði fyri at fólkið í Kaldbak skuldi fáa vegasamband við Tórshavn, men eisini fyri at kunna gera nýtslu av Kaldbaksfirði. Samanlagda kommunan fer eisini undir býarplan og onnur arbeiði í Kaldbak.

Uttanbyggjar kommuna var ikki før fyri at gera nakað munagott bæði á Argjum og í Høvik/Hvitanes, so umskipanin av kommunumarkinum kemur at vera bæði Høvik/Hvitanes og Tórshavn ein stórir fyrirminur. Nýggja felagskommunan fer betur at orka at

útbyggja Høvik/Hvitanes. Ein felags býarskipan og byggisamtykt fyri alt økið fer at verða nógv lættari at gera og umsita, enn um hvør gjørdi sitt eigna arbeiði. Nú í fyrsta umfari verða 82 grundstykki so at siga beinan vegin, og uttan so ógvuligt arbeiði kunnu fáast nokur hundrad aftrat, og vil hetta gera tað móguligt at fáa grundstykkjaprisin munandi niður. Sjálvsagt hevur Tórshavnar kommuna við marknaumskipanini áttikið sær skyldur, men hon fær samstundis fleiri borgarar og størri øki. Hendan størri og sterkari felagskommunan kann sjálvsagt betur arbeiða til felags gagn fyri allar borgararnar, enn fleiri smærri kommunur kundu tað.

Nýggjur skúli er bygdur Oman Høydalar, og kann hann jú eisini nýtast til skúlagongd hjá børnum á Ternuryggi, tá vegurin er gjørdur millum Ternurygg og Høydalar, sama kann sigast um veggustovu og barnagarð.

Á økinum frá Hvitanes og inn móti Sundi kunnu útbyggjast virkir í samb.

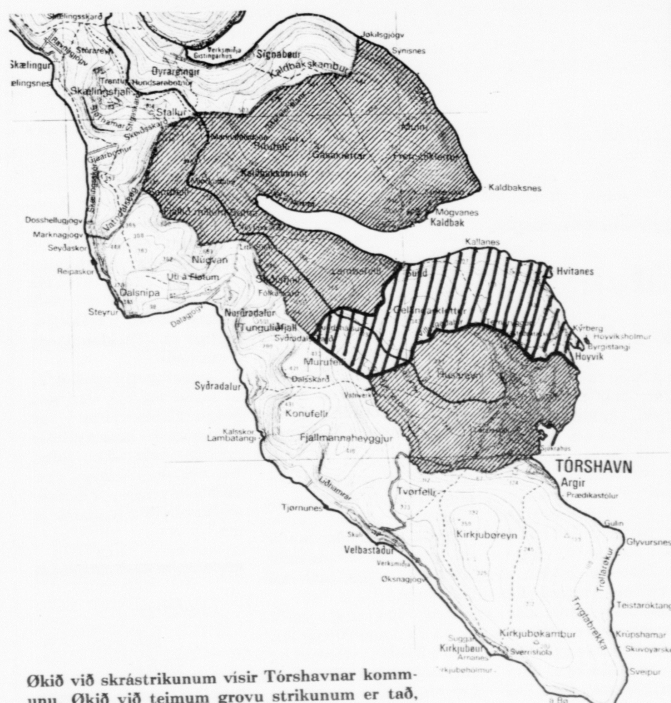

Petur Christiansen, borgarstjóri

við sjóvinnu o.a. So nú marknaumskipanin er framd, er sum skjótast at fara undir nýggjar planleggingar fyri alt komm-

unuekið undir einum, og verður hetta gjørt so skjótt sum gjørligt.

Petur Christiansen

Økið við skrástríkkum visir Tórshavnar kommunu. Økið við teimum grovu stríkkum er tað, sum kommunan hevur fingið afturat nú í samband við flytingina av kommunumarkinum

Framhald frá síðu 6

o.a. eru nógv kostnaðarmiklari í dag enn fyrr.

— Vegirnir skulu vera breiðir og asfaltraðir fyrst og fremst fyri bílarnar, men biltollurin og bilskatturin fer í landskassan aleina. Frárenslini skulu vera við og læg undir heilt við reinsibrúnum og ristum fyri síðan at verða ferd til sjós. Havnirnar skulu vera stórar og tryggjar við longum molum og verjugeðum, við góðum arbeiðsøkjum. Reint og nossligt skal tað vera, tí matvera — fiskur — skal jú hagræiðast. Børnini ganga í skúla í 10 ár og meira. Frálæran er nógv meira fjølbroytt. Næmingatalið fyri hvønn lærara er nógv minni. Harafturat kemur at børnini skulu flytast ókeypis til skúlan við akfari, og allar tær nýggju lærugreinirnar krevja fimleikar, svimji- og ítróttarhallir, biologi-, handarbeids-, og verkstaðstovur, skúlakøk, bókasavn o.m.a., sum alt kostar.

Hava størri ans, men

— Hava bygðirnar ikki fingið ágóða úr teimum ymiskum grunnunum?

— Hóast alt má á sannast, at landsmynduleikarnir í seinastuni hava havt størri ans fyri bygðunum og ein litil byrjan er gjørd fyri at flyta iløguning til bygðirnar. Hetta er m.a. úr menningargrunninum, idnaðargrunninum, asfaltgrunninum og jarðargrunninum. Eisini er vilji til staðar í lögtinginum til at sta partapening í virkir á bygð.

Føroya Jarðarráð ein »statur í statinum«

— Eisini meti eg játtanir til Føroya Jarðargrunn sum eitt lið í hesi desentralisering, hóast summir búnaðarmenn hava aðrar hugsanir, sum benda meira á sentralisering og individualisering. Men hetta kemst av tí, at Fø-

roya Jarðarráð er ein »statur í statinum«. Ráðið ferir sín eigna politikk óheft av lánstýri og lögtingi — í summum forðum beinleiðis móti lögtingsætlanum.

Landsbankin má koma inn í myndina

— Skal bati koma á bygðunum og skal vinnast longur framá, má nakað meiri henda. Her eigur tann komandi landsbankin at fáa høvi at stýra iløguning frá tí stóra profittinum á stórplassunum til bygðirnar, soleiðis at tær smáu og miðalstóru kommunurnar í nógv størri mun fáa móguleikar at fáa iløguning til vega til idnað og at skapa trivnað og framburð fyri fólki.

— Misbýtið millum kommunuskatt og landskatt eigur somuleiðis at verða javnað. Komandi lögting og landsstýri eiga eisini at fullføra samferð-

framhald á síðu 12